

Vlaams
Parlement

vergadering **C126**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 12 februari 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het addendum aan de VRT-beheersovereenkomst – 960 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over muzikale diversiteit op VRT – 971 (2014-2015)	5
VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de moeilijke samenwerking tussen de Vlaamse erfgoedbibliotheken en de Koninklijke Bibliotheek in Brussel – 819 (2014-2015)	11
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekomst van de lokale openbare bibliotheek – 1005 (2014-2015)	13
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de aan hem gerichte open brief van de erkende sociaal-culturele bewegingen – 1021 (2014-2015)	16

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het addendum aan de VRT-beheersovereenkomst – 960 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp-a): Voorzitter, minister, collega's, als gevolg van de vermindering van de dotatie van de Vlaamse overheid met ruim 18 miljoen euro voor 2015, heeft de Vlaamse Regering van de openbare omroep een zeer zware besparingsinspanning gevraagd op zeer korte termijn. De raad van bestuur van de VRT nam de beslissing om deze besparingen te realiseren door te snoeien zowel in personeel – min 128 voltijdsen – als in het programma-aanbod.

De implicatie van deze besparingsoperatie is dat een aantal opdrachten, zoals vastgelegd in de huidige beheersovereenkomst, niet langer of minder adequaat vervuld kunnen worden. Waar eerst het idee geopperd werd om in dit verband de arbitragecommissie bij elkaar te roepen, schoof u als oplossing naar voren om – in afwachting van een nieuwe beheersovereenkomst met de VRT – een addendum op te stellen voor 2015. Bij de eerste bespreking zei u dat dat addendum er eind 2014 zou zijn zodat de VRT bij de aanvang van het nieuwe jaar haar programmatie voor 2015 tijdig zou kunnen voorbereiden. Intussen horen we dat het addendum er nog niet is maar er aankomt. Ik word eigenlijk heel ongeduldig.

Minister, hoe staat het met de vooruitgang van het addendum? Wanneer kunnen we dit verwachten? Hoe ziet de concrete invulling van dit addendum eruit? Welke concrete impact zal dit hebben op de programmatie van de VRT in 2015?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, het addendum is inderdaad op komst, en we kijken er allemaal naar uit. Zodra het er is en we het hebben kunnen lezen, hoop ik er hier over van gedachten te kunnen wisselen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Segers, ik begrijp uw ongeduld, en dat van de andere collega's, over het addendum.

Graag wil ik nog even de juiste context schetsen. De Vlaamse Regering heeft vorig najaar beslist dat de VRT een eigen besparingstraject moet volgen, dat aanvangt met 15 miljoen euro dit jaar en elk jaar met 3 miljoen euro oploopt tot in 2019. Het besparingsplan voor 2015 werd goedgekeurd door de raad van bestuur op 8 oktober 2014, waarin de gevolgen van de besparingen worden opgesomd. Het addendum op de lopende beheersovereenkomst dient om de afspraken inzake de overheidsfinanciering van de VRT aan te passen en de gevolgen hiervan voor de uitvoering van de publieke omroepopdracht te expliciteren. Dat betekent evenwel dat het gros van de bepalingen van de huidige beheersovereenkomst onverkort van toepassing blijven.

Hoe ziet het addendum er tot op vandaag uit? Zonder in detail te treden, want er is uiteraard pas een akkoord als er een volledig akkoord is, kan ik stellen dat het addendum uit twee delen bestaat. Een eerste deel bevat een aantal bepalingen over de financiering van de VRT, ten gevolge van het besparingsplan 2015. Het tweede deel heeft betrekking op de gevolgen van de besparingen op het aanbod van de VRT, meer bepaald wat de strategische en operationele doelstellingen uit de lopende beheersovereenkomst betreft.

De onderhandelingen over het addendum zijn vandaag zeer ver gevorderd. Niettemin moeten nog een aantal kwesties uit het eerste deel, zoals de financiering van de kostprijs in het sociale luik, verder worden uitgewerkt. Dat gebeurt parallel met de voorbereidende gesprekken over de begrotingscontrole 2015. Het addendum en de begrotingscontrole zullen waarschijnlijk gelijktijdig landen. Voor de duidelijkheid, dit betekent niet dat het eigen besparingstraject van de VRT daarom zal worden gewijzigd, noch in de ene, noch in de andere richting. Het is niet abnormaal dat wanneer een bedrijf bespaart of herstructureert, men een bepaalde frictiekost of herstructureeringskost wil inbrengen. Dat is niet het punt. Alleen is het inbrengen van die kost niet ESR-neutraal, en dat is voor de Vlaamse Regering de kern van het probleem omdat het wordt meegenomen in de globale begrotingscontrole. We zijn het eigenlijk al lang eens over de punctuele inhoudelijke aanpassingen, maar we moeten nog nagaan hoe bepaalde beslissingen – en het inbrengen van een herstructureeringskost is er een van, en zeker geen onlogische – ingepast kunnen worden in het ESR-saldo – dat fel wordt geplaagd door vele uitdagingen – van deze regering. Met de andere zaken waren we zo goed als klaar rond nieuwjaar.

Collega, u vraagt naar de concrete impact van de besparingen op de programmatie van de VRT in 2015. Zoals ik al meermaals in deze commissie en in de plenaire vergadering heb aangegeven, werd het besparingsplan 2015 goedgekeurd op de raad van bestuur van 8 oktober vorig jaar. Op 9 oktober kregen de leden van deze commissie een presentatie met de impact van dat besparingsplan per e-mail toegestuurd. Ik wil zeker nog op bijkomende vragen antwoorden, maar in feite waren in de presentatie al zeer veel antwoorden vervat.

Ik zet nog even de belangrijkste gevolgen van de besparingen op een rijtje. De VRT voorziet in een financiële impact op 2015 van 26 miljoen euro. Hoe komt men tot dat bedrag? Er is het eigen besparingstraject van 15 miljoen euro en de besparing op de dotatie van Onderzoek en Ontwikkeling. Het werkingsaandeel van de dotatie wordt dit jaar niet verhoogd met de gezondheidsindex en ook de dotatie voor de lonen zal in 2015 niet geïndexeerd worden. Men verwacht dat in 2015 de spilindex niet zal worden overschreden. Dus dat geldt niet alleen voor de VRT.

Daarenboven zal de VRT een heroriëntering doorvoeren van het lineaire aanbod op radio en tv naar een digitaal aanbod. De VRT voorziet voor deze digitale shift in een bedrag van 8 miljoen euro. Ik denk dat dit in het licht van de toekomstige ontwikkelingen in het medialandschap een noodzakelijke ingreep is.

Hoe zullen de besparingen nu verdeeld worden? Ongeveer een derde zal worden bespaard op organisatie. Dat betekent concreet op efficiëntie, verloning, aankoopcontracten en investeringen. Bijna twee derde zal worden bespaard op het aanbod. Voor de duidelijkheid: die besparing op het aanbod bevat de besparingen op werkingskosten en op personeelskosten.

Mevrouw Segers, hoewel ik in herhaling dreig te vallen, zal ik nog even duidelijk meedelen wat dit concreet voor de kijker, de luisteraar of de surfer betekent.

OP12 verdwijnt. Het kanaal van Ketnet zal na 20 uur geen regulier aanbod meer bevatten en zal worden gebruikt als uitvalkanaal voor de andere kanalen en voor audiodescriptie onder de naam Eén Plus of Canvas Plus. Ik verwijs in dit verband naar mijn antwoord op uw eerdere vraag om uitleg over dit onderwerp.

Vanaf 1 september 2015 zal de VRT haar online culturele opdracht niet langer door middel van het apart cultuurplatform www.cobra.be uitvoeren. Deze opdracht zal in de website www.canvas.be worden geïntegreerd.

Het aantal radiocaptaties van concerten zal worden verminderd, maar het aantal uitzendingen van muzikale evenementen blijft behouden. Voor alle radionetten samen betekent dit minstens 200 uitzendingen.

Het sportaanbod op zondagnamiddag, Sporza op Zondag, zal niet langer elke week worden uitgezonden. De uitzending zal afhankelijk zijn van de actualiteit en van de beschikbare rechten.

Daarnaast zijn met betrekking tot de televisienetten nog een aantal gerichte besparingen gepland. Het aanbod in primetime wordt gevrijwaard. In de dagprogrammatie zal minder met aangekochte programma's worden gewerkt. Eigen producties zullen meer worden herhaald. Na een overgangsjaar zal er ook een programma over toerisme met een nieuwe formule komen. Daarover hebben we het tijdens een plenaire vergadering al gehad. De organisatie en de uitzending van de Nacht van de Vlaamse Televisiesterren wordt geschrapt. Dit jaar worden in totaal drie nieuwe afleveringen van fictiereeksen minder uitgezonden. Ik herhaal dat het om drie afleveringen en niet om drie fictiereeksen gaat. Op Canvas zal de dagprogrammatie worden geschrapt. Er wordt ook bespaard op de laatavondband. Dit zijn doorgaans de uitzendingen na 23 uur. Op Ketnet wordt het kinderaanbod zo veel mogelijk gevrijwaard. De productie van een fictiereeks wordt wel geschrapt.

Op de radionetten komen we straks, naar aanleiding van een andere vraag om uitleg nog terug. Het aanbod van Radio 1 zal zich focussen op de informatie-opdracht en op de uitzendingen in primetime. Door middel van een herschikking in het muziekaanbod zal Radio 1 besparen. Klara zal op klassiekemuziek-evenementen blijven focussen. Het aantal captaties zal worden beperkt zonder aan het aantal uitzendingen van concertopnames te raken. Radio 2 zal het magazine Avondpost niet langer regionaal ontkoppeld uitzenden. Studio Brussel en MNM zullen vooral op evenementen besparen.

Ook de nieuwsdienst van de VRT bespaart. Er wordt onder meer bespaard op de opnamemiddelen voor Villa Politica, dat dit jaar wel op Eén in plaats van op Canvas wordt uitgezonden. De programma's Login en het 100"-journaal op Canvas verdwijnen. Verder worden efficiëntiebesparingen doorgevoerd op de vaste kosten van de buitenlandse bureaus.

Naast de vermelde aanpassing van Sporza op Zondag, wordt in het sportaanbod ook bespaard door het Sportgala niet meer uit te zenden en in de sportrechten te schrappen. Dit laatste heeft onder meer betrekking op de Beker van België en de wedstrijden van de Europa League in het voetbal en op het toernooi van Wimbledon en de Masters van de Women's Tennis Association (WTA).

De personeelsbesparingen vormen het voorwerp van het sociaal overleg binnen de VRT. Daarover kan ik momenteel geen concrete uitspraken doen. Uit de presentatie is gebleken dat het de bedoeling is om het netto met 89,5 voltijdse equivalenten minder te doen. Ik heb het over een netto aantal, omdat het ook de bedoeling is voor de digitale shift 39 voltijdse equivalenten aan te werven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over muzikale diversiteit op VRT – 971 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Marius Meremans

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, naar aanleiding van de schrapping van Closing Time, een programma dat elke werkdag vrij laat 's avonds een ander muzikaal genre belichtte, heb ik op 11 december 2014 een vraag om uitleg over dit onderwerp gesteld. Er is toen een antwoord gegeven met betrekking tot

wereldmuziek, folk en jazz. Er was toen een vrij grote consensus in deze zaal. Radio 1 moet voor de muzikale diversiteit in haar programma's zorgen. Dat moet in eerste instantie binnen het reguliere aanbod gebeuren. Daarbinnen moet de diversiteit worden gegarandeerd.

Eigenlijk liggen twee feiten aan de basis van deze opvolgingsvraag. Het eerste feit is een interview met de heer Kerremans, de algemene muziekcoördinator van de VRT, dat de week na de behandeling van mijn vraag om uitleg in De Standaard is verschenen.

In dat interview heeft hij verklaard dat er op vrijdag- en zondagavond twee nieuwe genreprogramma's op Radio 1 komen. Op vrijdagavond zou het om wereldmuziek gaan. Op zondagavond zou het om een andere muzikale niche gaan. Bovendien is er ook het avondprogramma Roxy. Ik vermeld dit maar voor de mensen die wel eens naar Radio 1 luisteren terwijl ze hun vragen om uitleg of hun persberichten voor de dag nadien schrijven. Bij mij is dat wel eens het geval. *(Opmerkingen)*

In hetzelfde artikel staat te lezen dat de heer Claes, die we tijdens ons werkbezoek aan de VRT hebben ontmoet, de plannen van de heer Kerremans heeft bevestigd. Er wordt aan een geïntegreerd plan gewerkt. Het is tevens de bedoeling bepaalde zaken digitaal te ontsluiten.

We kennen allemaal de missie van Radio 1. Het breed en divers muziekaanbod moet op een structurele wijze in de algemene programmering van pop en rock tot andere genres, zoals wereldmuziek, jazz, blues, folk, soul enzovoorts gaan. Het gaat uitdrukkelijk om twee sporen. Er zijn de gerichte genreprogramma's en er is daarnaast een hogere aanwezigheid in de reguliere programma's.

Het tweede feit is de praktijk. Ik heb zelf een eerste analyse van alle programma's tussen 6 januari 2015 en 26 januari 2015 gemaakt. Ik heb dit, in alle eerlijkheid, niet alleen gedaan.

Dat is niet zo moeilijk. Het is wel veel werk. Dat is het voordeel van de transparantie van een open huis. Ik heb negentig pagina's muzieklijsten van Radio 1 doorgenomen. Daaruit bleek dat er niet veel meer dan een streepje wereldmuziek per dag werd gespeeld in januari. Dat begrip wereldmuziek moeten we dan nog breed interpreteren: Bob Marley, Youssou N'Dour, Amparo Sanchez, Manu Chao, Zap Mama, Buena Vista Social Club, Think of One, Jimmy Cliff, Cesaria Evora, Esta Loco enzovoort.

Hedendaagse folk lijkt me iets beter aanwezig, ongeveer maal drie, maar het begrip is een beetje bestoft of breed geïnterpreteerd: van Ralph McTell, over Kadriil, Suzanne Vega, Nanci Griffith, tot Luka Bloom enzovoort. Het programma Roxy springt – zoals het was aangekondigd – er in positieve zin een beetje uit.

Kortom, de integratie van de diversiteit in reguliere programma's lijkt me niet gerealiseerd. Ondertussen is er ook geen nieuws over genreprogramma's of integratie.

Ik wil pleiten voor een driesporenbeleid dat bij de VRT inzake cultuur in het verleden al werd gehanteerd en op zich geen absolute vernieuwing is: muzikale diversiteit in reguliere programma's – want dat gebeurt dus zeer weinig –, muzikale diversiteit in wat meer verdiepende muziekprogrammering waarvan Roxy het voorbeeld kan zijn, en muzikale diversiteit in genreprogramma's waar 'moeilijker' genres aan bod komen.

Ik heb een internationale vergelijking gemaakt en gemerkt dat de VRT nu de enige openbare omroep in Europa is zonder gespecialiseerde genreprogramma's

zoals wereldmuziek- en/of folkprogramma's. In enkele buurlanden – met een groter zendgebied, ik weet het, en misschien met een grotere folktraditie – zijn er zelfs openbare omroepen die de bijzondere muziekgenres uitzenden. Er zijn zelfs specifieke zenders voor: Radio 6 in Nederland en WDR Funkhaus Europa in Duitsland. Zelfs de RTBF heeft dagelijks in prime time op La Première Le Monde est un Village met wereldmuziek en folk. De BBC heeft maar liefst negen wereldmuziek- en/of folkprogramma's, vooral op de radio. Zelfs de National Public Radio in de USA, toch de bakermat van de commerciële radio, heeft tal van wereldmuziekprogramma's.

Ik ben nogal een internetradioluisteraar. In de Verenigde Staten is het aanbod aan genrezenders, ook op de privémarkt, reusachtig groot. Meestal werken ze met donaties.

Er is nog een ander facet, en dat is de positie van de artiesten en concertorganisatoren in deze genres. Ze hebben het niet gemakkelijk en hebben het nooit gemakkelijk gehad. Het gaat niet over echt populaire muziek. Ze voelen zich geïsoleerd en krijgen minder aandacht: concerten worden niet aangekondigd, nieuwe cd's krijgen nauwelijks aandacht. U hoorde het aan de namen die ik opsomde: het zijn de gevestigde namen in die genres die aan bod komen.

Ik anticipeer even op het antwoord van de VRT. Het vaak gehoorde motief dat liefhebbers van dit soort genres hun 'gerief' elders kunnen vinden, is waar, maar het houdt geen steek, want dat geldt voor alle genres. Poprock en Vlaamse muziek vindt men ook elders, op het internet of via Spotify. De VRT-zenders moeten het verschil maken, ze hebben een educatieve en pedagogische opdracht, ze moeten mensen laten kennismaken met een diversiteit aan muziek en op die manier goesting doen krijgen om eens iets anders te beluisteren: de ontdekkingstocht in de rijke wereld van de muziek.

Minister, u deelt de bekommernis, maar de VRT legt die naast zich neer. Zult u de VRT daarvoor effectief op de vingers tikken? Wilt u in het addendum bij de lopende en bij de nieuwe beheerovereenkomst explicietere bepalingen opnemen inzake muzikale diversiteit? Ik verwijs naar de quota voor Vlaamse muziek. Het moet zo ver niet gaan wat mij betreft. Komen er nu effectief genreprogramma's zoals de muziekcoördinator in De Standaard verklaarde? Wanneer worden die ingepland? Zal de VRT het aanbod van minder gespeelde genres aanpassen in de reguliere programmering?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Ik wil ons pleidooi herhalen dat we altijd al gehouden hebben: dat de openbare omroep inderdaad een breed aanbod moet brengen zodat elke Vlaming en belastingbetaler zich erin herkent. Dat geldt ook voor jazz, blues en folk wat ons betreft. Voor de heer Verstreken zal dat het levenslied en de schlager zijn, waarom niet. De VRT moet bovendien kansen geven aan opkomend Vlaams talent.

We hebben gehoord dat Peter Claes werk wil maken van het digitale aspect. Dat is belangrijk, maar veeleer als aanvulling. Het kan niet de bedoeling zijn om bepaalde minder populaire of moeilijker genres te verbannen naar internet of de website. Een en-enverhaal maakt ons gelukkig.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Mevrouw Manuela Van Werde (N-VA): Ik spreek natuurlijk als ex-medewerker. Ik vind het een beetje jammer dat de VRT op dat punt nog de les wordt gespeld. Er zijn mensen met een enorme muzikale knowhow in het huis.

De VRT wordt heel zwaar getroffen door de besparingen. Er mag wel eens een blijk van vertrouwen naar de VRT gaan.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken (CD&V): Net voor de verkiezingen kregen we een lijst in het kader van Werelddag Culturele Diversiteit op 21 mei. Er werd een pleidooi gehouden voor meer diversiteit in het muziekbeleid bij de openbare omroep. Dat werd naar de cultuurkabinetten gestuurd en de voorzitters van verschillende politieke partijen. We konden daarover een en ander in de kranten lezen.

Mevrouw Van Werde, ik kan begrijpen dat er een pleidooi moet zijn voor vertrouwen in de mensen. Er is inderdaad veel knowhow. Maar recent kreeg ik naar aanleiding van de vragen die hier al aan bod zijn gekomen een lijst met 255 nummers die werden gedraaid op Radio 1. Ik heb daar een optelsommetje van gemaakt. Men probeert aan de quota voor Nederlandstalige muziek te geraken, maar ik stel vast dat het niet divers is. Ik stel vast dat bijna constant dezelfde Nederlandstalige artiesten worden gedraaid. Het is zeer beperkt, het kan altijd diverser. Ik pleit niet meteen voor het levenslied op Radio 1. Daarvoor hebben we Radio 2. Ik stel voor dat die dingen worden bekeken en besproken met de muziekcoördinator. Het kan veel diverser. Het moeten niet altijd dezelfde mensen zijn die voor de Nederlandstalige muziek aan bod komen. Voor het overige pleit ik natuurlijk voor alle genres. Die moeten allemaal aan bod kunnen komen. Zeker op Radio 1.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Caron, zoals ik ook in december 2014 stelde, vind ik de diversiteit van het muzikaanbod op de VRT een belangrijk aandachtspunt. Het brengen van een verscheidenheid aan muziekgenres, het ene populairder dan het andere, behoort inherent tot de culturele opdracht van de VRT. In de huidige beheersovereenkomst staan specifieke cijfers met betrekking tot het bereik van de radionetten, maar dat mag geen reden zijn om minder populaire genres onvoldoende aan bod te laten komen.

Ik wil, zoals ik ook vorig jaar heb geantwoord, de opmaak van de nieuwe beheersovereenkomst aangrijpen om na te gaan hoe we de diversiteit van alle mogelijke muziekgenres enerzijds en de ondersteuning van onze Vlaamse muziekproductiesector via de VRT anderzijds kunnen verankeren.

Ik verneem van de VRT dat de aanpassingen aan de programmering van Radio 1 nog niet helemaal voltooid zijn. Ze worden stapsgewijs geïmplementeerd. Zo wordt de hele muziekdatabase uitgebreid en worden ook alle muzikale parameters 'juister' gezet. Het streefdoel is om alle genres die passen binnen het muziekprofiel van Radio 1 aan bod te laten komen. Radio 1 zit momenteel dus nog in een overgangsfase. Tegen eind februari 2015 – dat is dus niet bijzonder lang meer – zal het hele muziekproductieproces structureel geprogrammeerd zijn, zo meldt de VRT mij.

Mijnheer Caron, het is zeker waardevol en interessant dat u, als parlementslid, de concrete analyses maakt van de playlists van de VRT, maar u begrijpt dat het officiële toezicht op de naleving van de beheersovereenkomst, ook in dezen, toekomt aan de Vlaamse Regulator voor de Media.

Het addendum is in de eerste plaats een document dat de implementatie van het besparingsplan 2015 mogelijk moet maken. Het opnemen van explicietere bepalingen inzake muzikale diversiteit lijkt mij dan ook eerder voer voor de nieuwe beheersovereenkomst. Dat geeft ons ook de tijd om grondig af te toetsen welke bepalingen dat moeten zijn. Ik wil hier vandaag geen voorafname doen.

Mijnheer Caron, zowel uw opmerking als die van de heer Verstreken gaat in dezelfde richting. Men voldoet aan een bepaald quotum zonder dat het quota zijn, maar er is binnen die quota, als ik het zo mag noemen, onvoldoende diversiteit van gevestigde waarden ten opzichte van nieuwe doorstroming.

Het is mij en u ondertussen bekend dat de Vlaamse muzieksector in 2010 – en ik heb geen indicatie dat die positie veranderd is – zelf geen voorstander van quota was. Het Muziekoverleg, de koepel van zeventien Vlaamse muziekorganisaties, formuleerde toen volgend advies: “De VRT moet omzichtig omgaan met quota: quota voor muziek van Vlaamse origine moeten omzichtig worden toegepast, niet alleen voor de openbare, maar ook voor de private omroepen. Een mix van weloverwogen quota en alternatieve incentives is aangewezen.”

Het muziekaanbod op een VRT-net moet bekeken worden in het perspectief van de hele portfolio van de VRT. Wat betreft specifieke muziekgenres spelen de verschillende VRT-radionetten vandaag elk hun rol. Radio 1: soul, blues, country, wereldmuziek, folk en (crossover/fusion) jazz. Radio 2: crooners, evergreens, traditionele disco en funk, Vlaamse populaire muziek. MNM: populaire dansmuziek en urban, populaire hiphop, rhythm and blues en soul. Studio Brussel: alternatieve dansmuziek (drum and bass, techno, electro, dubstep, enzovoort), alternatieve gitaarmuziek (indie, metal, hardcore), alternatieve urban (hiphop, trap, ragga, reggae, enzovoort). Klara: klassiek, hedendaags klassiek, opera, traditionele jazz, etnische wereldmuziek en folk. Het is nog te vroeg om te stellen hoe het portfolio van de VRT er zal uitzien na de nieuwe beheersovereenkomst, maar het zal ook een van de belangrijke aandachtspunten zijn.

De VRT laat me alvast weten dat het hedendaagse muziekaanbod ook uit veel meer mengvormen tussen muziekgenres bestaat dan vroeger. Quota zijn daardoor sowieso veel moeilijker hanteerbaar. Dat er veel meer mengvormen zijn, wordt overigens ook weerspiegeld in veel muziekevenementen en festivals die ook ‘crossover’ tussen genres programmeren.

Komen er nu effectief genreprogramma’s zoals de muziekcoördinator in de krant verklaarde? Ja, er komen nieuwe muziekprogramma’s op Radio 1. Het net werkt aan twee nieuwe, verdiepende en verkennende, overdag moeilijk inpasbare muziekprogramma’s over minder populaire muziekgenres en muzikale ontdekkingen. Deze muziekprogramma’s zullen vanaf mei 2015, wanneer er geen uitzendingen van Sporza zijn, geprogrammeerd worden op vrijdag- en zondagavond van 20 tot 23 uur. Dat is dus vroeger op de avond dan de vroegere specifieke genreprogramma’s, en in een veel ruimer programma van drie uur in plaats van één uur. De programma’s zullen worden opgebouwd rond diverse muziekgenres met een bepaalde muzikale beleving en sfeer. Zo zal het programma op vrijdag een kleurrijke muziekmix krijgen met muziek uit alle windstreken. Het wordt een programma met wereldmuziek en aanverwante ‘crossover’-genres. Het programma op zondagavond zal eerder een ontspannen sfeervol karakter hebben, met moderne jazz, soul en aanverwante muziek. Het genreaanbod, al dan niet geclusterd, op de andere radiozenders blijft ongewijzigd.

U vraagt of de VRT het aanbod van minder gespeelde genres zal aanpassen in de reguliere programmering. Ja, ook dat zal dat gebeuren. Op dit moment wordt een uitgebreide selectie van toegankelijke – begrijp: radiovriendelijke – nummers uit diverse muziekgenres als soul, folk, blues, country en wereldmuziek, toegevoegd aan de muziekdatabase van Radio 1.

Op die manier worden deze muziekgenres ingepast in de reguliere dag-programmering volgens de principes van het driesporenmuziekbeleid van de VRT. Een: radiovriendelijke nummers uit diverse muziekgenres integreren in het generalistische muziekaanbod tijdens de dagprogrammering. Dat is op Radio 1

bijvoorbeeld De ochtend. De luisteraar maakt zo kennis met diverse muziekgenres. Twee: redactionele aandacht voor relevante nieuwe releases en concerten of festivals in muziekprogramma's waar de muziekactualiteit centraal staat. De genreliefhebbers worden daarbij geïnformeerd over hun favoriete genre. Op Radio 1 is dat bijvoorbeeld Roxy. Drie, een verdiepend aanbod in een thematisch programma voor genreliefhebbers en kenners. Op Radio 1 zijn dat bijvoorbeeld de genreprogramma's die op vrijdag- en zondagavond zullen worden uitgezonden.

Radio 1 plant regelmatig specials rond bepaalde muzikale stijlen. Enkele voorbeelden uit januari 2015: één uur muziek rond evergreens, torch songs en jazzstandards uit Tin Pan Alley, één uur muziek rond Belpop, drie uur programma met puur instrumentals. In de loop van het seizoen komen er dus voor verschillende muziekgenres specials, aansluitend op de actualiteit en rekening houdend met het beschikbare aanbod.

Uw vraag is terecht. Ik denk niet dat het de laatste keer is dat we erover debatteren. We nemen het mee in de nieuwe beheersovereenkomst. In het kader van de implementatie van de nieuwe programma's is er toch zeker, als ik dat zo mag zeggen, verbetering op komst. Dat moeten we binnen enkele maanden nog eens bekijken, maar er is zeker beweging. Uw woorden hebben in die zin ook hun waarde, mevrouw Van Werde.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Dank u wel, minister, voor het hoopgevende antwoord. Ik hoop dat we een stap vooruit zetten. Ik betreur dat men eerst dingen afschaft om ze dan op een nieuwe manier op te bouwen. Canvas heeft de nieuwe programmering zes maanden uitgesteld. Dat had men misschien beter ook gedaan, dan zou de overgang 'smooth' zijn verlopen. Dat had ons vragen en werk bespaard.

Mevrouw Van Werde, uw opmerking heeft veel waarde, maar er zijn ook mensen uit het huis, heel grote specialisten met veel knowhow, die pleitbezorger zijn van de vragen die ik stel en die me hebben geïnformeerd. Vorige week heb ik nog gepraat met twee programmadirecteurs en zenderverantwoordelijken. Ik vind de problematiek niet uit.

Minister, ik weet ook wel dat de VRM belast is met het toezicht op de beheersovereenkomst. Maar ik ben belast met het toezicht op het beleid voor de VRT. Ik mag toch luisteren naar de muziek die ik wil en er ook mijn gedacht over zeggen. Dat laat ik me niet afnemen.

Ik ben wel positief over het antwoord. Ik pleit niet voor quota, tenzij het niet anders kan. Die passage van de VRT is een beetje flauw. Ze verwijzen naar het Muziekoverleg, dat in zijn tekst nochtans wel pleit voor quota waar die zinvol zijn, voor een mix van quota en een meer geleidelijke aanpak. Ik pleit eigenlijk niet voor quota, wel voor diversiteit. Ik ga niet elke maand de playlist bekijken, andere mensen misschien wel. Maar als het niet verbetert, ga je dat instrument gebruiken om je gelijk te halen. Dat doe ik.

Ik ben ook een muzikant. In mijn omgeving lopen veel muzikanten rond. Het is een algemeen gehoorde klacht. Het zijn niet de muziekgenres waar je in dit land rijk van wordt. Ik wijs ook op de educatieve opdracht van de VRT inzake de diversiteit van de muziek.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de moeilijke samenwerking tussen de Vlaamse erfgoedbibliotheken en de Koninklijke Bibliotheek in Brussel – 819 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Mevrouw Manuela Van Werde (N-VA): Minister, de zes leden van de vzw Vlaamse Erfgoedbibliotheek bewaren alle zes een belangrijk deel van ons cultureel erfgoed en stellen het ook beschikbaar voor een geïnteresseerd publiek. Uit rechtstreekse contacten met de sector – en ik vermeld dat de bibliotheken tijdens die gesprekken in eigen naam spraken, ze hebben geen formeel gezamenlijk standpunt ingenomen – verneem ik dat de Vlaamse erfgoedbibliotheken heel ongerust zijn over de moeizame samenwerking met de Koninklijke Bibliotheek in Brussel. Ze hebben het over een gebrek aan dynamiek, en dat voor een instelling die toch een gidsbibliotheek zou moeten zijn, zoals in de ons omringende landen het geval is. De werking is zeer sterk intern gericht en er is weinig transparantie naar buiten toe.

Ze zijn de mening toegedaan dat de Koninklijke Bibliotheek haar coördinerende rol verwaarloost, wat de samenwerking met zowat alle spelers in het veld van documentair erfgoed moeilijk maakt. Daarenboven worden ze niet betrokken bij bepaalde projecten, waardoor dubbel werk geleverd wordt en projecten naast elkaar lopen. Dat is een verspilling van mensen, middelen en energie. Ze merken op dat ze het liever anders zouden zien, zeker in tijden van weinig geld.

Bijkomend stelt men zich vanuit de sector de vraag of de problematiek geen communautaire dimensie heeft. Professor Delsaerd van de Universiteit Antwerpen heeft de indruk dat er een tendens bestaat om de Koninklijke Bibliotheek als een 'Brusselse instelling' te profileren. Dat zou niet mogen, want de Koninklijke Bibliotheek heeft ook een collectie Vlaams cultureel erfgoed. Volgens professor Delsaerd is het zelfs veruit de grootste verzameling van dien aard in België.

Minister, in hoeverre bent u op de hoogte van die klachten over de moeilijke samenwerking? Bent u van mening dat de door de Vlaamse erfgoedbibliotheken geformuleerde klachten terecht zijn? Over welke mogelijkheden beschikt u om bemiddelend op te treden om de relaties te verbeteren?

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp-a): Voorzitter, ik lees in de vraag van mevrouw Van Werde: "de Koninklijke Bibliotheek in Brussel". Ik denk dat er misschien verwarring heerst in haar hoofd, want het is eigenlijk de Koninklijke Bibliotheek van België, die toevallig in Brussel gevestigd is. Dat is een heel belangrijke nuance. We moeten heel goed opletten met dingen van horen zeggen waar dan een communautair verhaal van wordt gemaakt.

Het verheugt me zeer dat mevrouw Van Werde de Koninklijke Bibliotheek van België beschouwt als een gidsbibliotheek. Ik ga ervan uit dat dit ook zo in de beleidsnota van haar partijgenote, staatsecretaris Sleurs, staat en dat de staatsecretaris de problemen die worden aangekaart ook ter harte zal nemen en dat de budgettaire verwaarlozing waarmee de Koninklijke Bibliotheek van België al jaren mee kampt, opgelost zal worden.

Minister, er wordt gedaan alsof er een communautaire dimensie is en men niet wil samenwerken met Vlaamse instellingen. Bent u op de hoogte van samenwerking tussen de Koninklijke Bibliotheek van België en Vlaamse culturele instellingen?

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, de kritiek die door de collega wordt geformuleerd, is niet helemaal vreemd voor mij. We horen inderdaad van onze eigen Vlaamse erfgoedbibliotheken en van de nieuwe vzw de vraag naar meer samenwerking en meer transparantie. Zeggen dat alles fout loopt en dat er geen samenwerking is, is wat overdreven. Maar het is goed dat dit punt aan de oppervlakte komt. We horen dit inderdaad bij de Vlaamse Erfgoedbibliotheek, die ook zoekende is naar een eigen rol bij samenwerking onder meer met de Koninklijke Bibliotheek van België. Welke impact willen we eigenlijk? Welk soort samenwerking vinden we zelf noodzakelijk? Die vragen beantwoorden, vormt een eerste uitdaging, vooraleer we kritiek formuleren.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, dames, ik ben inderdaad op de hoogte, want het probleem is niet nieuw, van de moeizame samenwerking tussen de erfgoedbibliotheken en de Koninklijke Bibliotheek. Enkele weken geleden hebben we daarover met de erfgoedbibliotheken al een overleg gehad.

Ondanks het feit dat er al meermaals getracht is om op projectmatige basis samen te werken, blijft deze situatie al jaren aanslepen. Sinds 2003 werden er verschillende pogingen ondernomen om samen te werken.

Zo werd in dat jaar door de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience, een van de stichtende leden van de Vlaamse Erfgoedbibliotheek, samen met de Koninklijke Bibliotheek en het Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij (SOMA), gestart met het 'Nationaal project voor de bewaring van Belgische kranten', ook wel gekend als 'Presse-Papier'. Dit project had de uitbouw van een collectieve catalogus van de Belgische krantencollecties in de vorm van een databank als doel. Drie jaar later werd dit project echter gesplitst in een nationaal en een Vlaams luik.

Ik ben dus van mening dat de klachten in algemene zin terecht zijn en ik besef dat er een spanningsveld kan bestaan tussen de reikwijdte en de ambities van een nationale bibliotheek versus een Vlaams consortium van erfgoedbibliotheken, maar ik vind dat er, op zijn minst in een digitale context, samengewerkt dient te worden, ongeacht de bevoegdheidsopdelingen die onze federale staatsstructuur in zich houdt. Het federale regeerakkoord pleit dan ook terecht voor meer samenwerking tussen de verschillende bestuursniveaus.

Ik heb eergisteren een overleg gehad met federaal collega, staatssecretaris Elke Sleurs, bevoegd voor het wetenschapsbeleid en voor de Koninklijke Bibliotheek en alle federale wetenschappelijke instellingen (FWI's). Dit gesprek was een aanzet om na te gaan hoe de samenwerking met federale wetenschappelijke instellingen verbeterd kan worden. Dit specifieke dossier werd eveneens aangehaald. Ik heb begrepen dat zij nu de aansturing en de beheersovereenkomsten met de diverse instellingen die onder haar ressorteren, onder meer de Koninklijke Bibliotheek, de komende weken en maanden zal bekijken. We moeten dan zeker kunnen verkrijgen dat de samenwerking en coördinatie meer ter harte worden genomen. Ik ben er op dit moment niet van op de hoogte, maar ik neem aan dat langs Franstalige kant, vanuit de Franse Gemeenschap, dezelfde vraag kan bestaan. Ik zal even wachten tot door de federale overheid de nieuwe beheersovereenkomsten en de aansturing een stukje gemoderniseerd en geactualiseerd worden.

Maar we moeten absoluut – al was het maar in de vorm van een project – tot samenwerking kunnen komen. We zullen ons daar zeker voor inzetten.

Mevrouw Manuela Van Werde (N-VA): Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik ben bijzonder verheugd dat u het probleem erkent en daarover met de Koninklijke Bibliotheek zult overleggen. Ik kijk uit naar de verdere ontwikkeling. Ik wil nog één punt vermelden: tijdens een van die gesprekken hebben mensen van een bibliotheek gesteld dat men zich eerder richt naar de Nederlandse Koninklijke Bibliotheek in Den Haag dan naar de eigen Koninklijke Bibliotheek. Dat zegt toch genoeg, denk ik.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekomst van de lokale openbare bibliotheek – 1005 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, het decreet van 6 juli 2012 betreffende het lokaal cultuurbeleid bepaalt in artikel 9 het volgende: "Elke gemeente moet, alleen of in een samenwerkingsverband van een of meer andere gemeenten, een openbare bibliotheek organiseren." In de tweede zin staat dan "om te kunnen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteit moet de openbare bibliotheek", enzovoort. Het gaat me om die eerste zin. De gemeente is daarbij gebonden aan de in het decreet bepaalde definitie van wat een openbare bibliotheek moet zijn. Dat betekent dat op dit ogenblik een gemeente alleen of in een samenwerkingsverband met andere gemeenten over een openbare bibliotheek moet beschikken. Die verplichting betekent niet automatisch dat zo'n bibliotheek ook kwaliteit aanbiedt, modern is, dynamisch is of überhaupt de bevolking bereikt. We weten wel dat de Vlaamse bibliotheken in het algemeen een zeer goede reputatie hebben en eigenlijk speerpunten zijn voor het aanbieden van basiscultuur en de verspreiding van informatie.

Het regeerakkoord bepaalt dat de sectorale subsidiestroom op basis van het decreet Lokaal Cultuurbeleid zal worden geïntegreerd in het Gemeentefonds. Dit houdt in dat het decreet Lokaal Cultuurbeleid aangepast moet worden. In het kader van deze problematiek rijst de vraag natuurlijk of de verplichting tot het hebben van een openbare bibliotheek bij deze decreetswijziging zal komen te vervallen. Hoewel het mij zou verwonderen dat ten gevolge van het wegvallen van de verplichting gemeenten plots massaal zouden overgaan tot het sluiten van hun openbare bibliotheek – ik kan me dat echt niet voorstellen – is toch enige duidelijkheid hierover aangewezen.

Ik wil u daarover dus enkele vragen voorleggen. Blijft de huidige verplichting voor lokale besturen om een openbare bibliotheek te organiseren, bestaan als het decreet Lokaal Cultuurbeleid wordt gewijzigd? Als dat zo is, wat zullen dan de sancties zijn als de gemeente deze verplichting niet nakomt? Wordt dit op een of andere wijze gekoppeld aan de financiële stromen vanuit het Gemeentefonds?

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp-a): Voorzitter, minister, collega's, ik sluit me graag aan bij de vraag van de heer Meremans. Het is een prangende kwestie. Ik heb een bijkomende vraag. Als er geen decretale verplichting meer zou zijn, hoe zou men dan een sanctie kunnen opleggen? Is er geen wettelijk kader nodig dat in een verplichting voorziet vooraleer dat kan?

De heer Bart Caron (Groen): Mijnheer Meremans, men zou inderdaad kunnen redeneren dat er in Vlaanderen voldoende basis aanwezig is om openbare bibliotheken aan te bieden, en dat die verplichting bijgevolg overbodig is. Maar in dat geval mag men niet over sancties spreken. In dat geval moet men eerlijk zijn. De gemeenten krijgen hun centen, en ze spenderen die dan zoals ze dat zelf willen. Zijn we ver genoeg verwijderd van de barbarij? Dat is de vraag die we ons zouden kunnen stellen. *(Gelach)*

Ik heb mijn gerede twijfels over de wijziging van het lokaal cultuurbeleid, maar niettemin moeten we consequent zijn: wie a zegt, moet ook b zeggen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, collega's, de vraag of we ver genoeg verwijderd zijn van de barbarij, is een vraag die we hier elke week moeten beantwoorden. *(Gelach)*

In het regeerakkoord wordt op diverse plaatsen vermeld dat deze Vlaamse Regering een groot vertrouwen heeft in onze lokale besturen en dat dit vertrouwen ook moet resulteren in meer bevoegdheden en beleidsvrijheid voor de steden en gemeenten. Niet alleen inhoudelijk is dat zo, maar ook op financieel vlak. Om uitvoering te geven aan deze beleidsintentie, keurde de Vlaamse Regering recent – op 30 januari 2015 – het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten houdende de subsidiëring aan de lokale besturen principieel goed. In dit voorontwerp worden de sectorale subsidies voor het lokaal cultuurbeleid – maar ook voor het lokaal jeugdbeleid, het lokaal sportbeleid, het flankerend onderwijsbeleid, de bestrijding van kinderarmoede en de gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking – geïntegreerd in het Gemeentefonds. Voor de gemeenten in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en voor de faciliteitsgemeenten in de Vlaamse Rand blijft de huidige regeling van kracht. Zie daarover ook mijn antwoord op de vraag van de heer Van Rompuy van vorige week.

Het gevolg van deze beleidskeuze is dat met het voorliggend voorontwerp van decreet alle Vlaamse gemeenten in de toekomst ook autonoom kunnen beslissen over de oprichting en de organisatie van een gemeentelijke openbare bibliotheek.

Ik heb net als u een groot vertrouwen in de lokale besturen. Ik ga ervan uit dat het wegvallen van die verplichting niet resulteert in het feit dat lokale besturen nu plots massaal hun bibliotheek zullen sluiten. Momenteel zijn er vier gemeenten met een beperkte schaal of met een specifiek politiek statuut: Bever, Herstappe, Horebeke en Wezembeek-Oppem. Er zijn dus slechts vier gemeenten die niet over een eigen lokale bibliotheek beschikken. Ik verwacht niet dat dit landschap grondige wijzigingen zal ondergaan.

Zoals ik ook bij de toelichting van mijn beleidsnota stelde, zijn er verschillende gemeenten die op dit ogenblik plannen hebben of maken om hun culturele infrastructuur op te frissen, te vernieuwen of zelfs uit te breiden. Gemeenten nemen dus, zelfs in financieel moeilijke tijden, hun culturele verantwoordelijkheid op.

Los daarvan is het wel belangrijk om te weten hoe lokale besturen hun cultuurbeleid invullen. Die benchmark of monitoring is ook voor de besturen een interessant gegeven, onder het motto 'meten is weten'. In dat kader werd er een werkgroep Paritaire Commissie Decentralisatie opgericht, waarin mijn kabinet het thema 'vrije tijd' trekt. Binnen die werkgroep, waar vertegenwoordigers zitten van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP), praten we ook over een nieuw monitoringinstrument, zonder te vervallen in extra planlast voor de steden en gemeenten. Begin april zal de werkgroep een eindrapport opleveren.

Aangezien de verplichting tot het organiseren van een gemeentelijke openbare bibliotheek op termijn wegvalt, zijn er uiteraard ook geen sancties bepaald. Wat we conform het regeerakkoord wel doen, is een andere ondersteunende relatie met de lokale besturen uitbouwen. Ik verwijs daarbij nogmaals naar de diverse systemen van monitoring die reeds operationeel – Bios, CCinC – of in ontwikkeling zijn. De Vlaamse overheid blijft ook haar coördinerende rol opnemen in de digitale uitbouw en ondersteuning van het lokaal cultuurbeleid, via een impulsbeleid, niet via bestraffing.

Door de digitalisering van het boekengegeven, die Vlaanderen ver overstijgt, zijn bibliotheken misschien net iets eerder dan cultuurcentra al met die denkoefeningen bezig, over hoe zij in een veranderende wereld niet alleen kunnen overleven, maar zich ook nog verder kunnen ontwikkelen, voor zichzelf, maar ook in samenwerking met anderen. Daar moeten we zeker de nodige lessen uit trekken. Hoewel die analyse voor de cultuurcentra ook niet nieuw is, zal dat debat eigenlijk nu pas beginnen los te barsten.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Minister, ik begrijp de vrees die leeft. We zeggen immers dat we naar een omslag in het denken gaan, en dan is er natuurlijk altijd vrees voor de consequenties die die omslag met zich meebrengt.

Ik geloof ook niet dat er morgen plots zaken zouden worden afgeschaft. Ik hoor bijvoorbeeld ook van onze collega uit Aalst dat hij een grote bib wil bouwen, met een audiovisueel aanbod.

Ik wil wel vragen dat het meten daarin belangrijk zou worden. Wij moeten vanuit de Vlaamse overheid inderdaad niet betuttelend zijn. Ik heb het woord 'sanctioneren' hier nu gebruikt, want bij de vorige verplichting was er ook geen sanctie aan verbonden. Maar het is wel belangrijk.

We moeten inderdaad nadenken over dat regionale verhaal. Het klopt, minister, dat bibliotheken daarin het voortouw genomen hebben, want die zullen in de toekomst meer zijn dan een bibliotheek. Het is ook wel belangrijk dat u vanuit uw kabinet en vanuit de regering dat impulsbeleid blijft voeren, dat we gemeenten daarin ondersteunen en hen blijven wijzen op het belang dat daarmee gepaard gaat. Ik ben voor de autonomie van gemeenten, maar het is belangrijk dat we impulsen blijven geven.

We zullen zien hoe de evolutie zal zijn. Ik begrijp dus de vrees, maar ik ben wel optimistisch en hoopvol, net als u.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp-a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. De heer Meremans legt hier, bewust of onbewust, een zenuw bloot. Ik denk dat bij hem, en misschien bij heel de N-VA, de frank nu begint te vallen dat als je die culturele middelen niet gaat oormerken in het Gemeentefonds, gemeenten wel eens andere keuzes zullen gaan maken dan cultuur, op het moment dat ze echt keuzes moeten gaan maken.

Ik wil de discussie over het oormerken van de middelen in het Gemeentefonds niet opnieuw openen, maar ik denk dat dat de enige manier is om die vrees weg te nemen. Oormerk die middelen, zodat ze voor cultuur blijven. Dan zal die vrees weggenomen worden en heb je ook geen sanctie nodig.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Collega's, zoals u weet, ben ik een voorzichtig optimist. Dat betekent dat ik vanuit mijn optimisme geloof dat we met vereende krachten de barbarij wel de baas zullen blijven. We zijn natuurlijk echter ook voorzichtig. Daarom wordt monitoring een belangrijk instrument. Ik denk dat de discussie zich de komende maanden en jaren wel degelijk zal verplaatsen naar concepten als 'regio', 'bovengemeentelijke samenwerking', 'mesoniveau', ook omdat een andere passage van het regeerakkoord op dat ogenblik in de provinciale overdracht van een aantal bevoegdheden voorziet. Zeker bij de bovengemeentelijke bibliotekensamenwerking is dat een heel belangrijk aspect. Ik zal me daar vanuit mijn ambt over beraden, maar we zullen ons daar ook samen over moeten beraden, opdat de goede richtingen worden gekozen. Die dingen hangen echter samen. Er is enerzijds de vrees vanwege het niet-geormerkt zijn van de middelen en anderzijds de verantwoordelijkheid die deze regering – en/of de gemeenten, maar laten we de verantwoordelijkheid nu even bij onszelf leggen en houden – zal nemen voor de verdere bloei en groei van het bibliotheeklandschap in Vlaanderen. Dat zijn dingen die zeker aan elkaar kunnen worden gekoppeld, niet alleen als een last, maar ook als een kans.

De heer Marius Meremans (N-VA): Ik wil reageren op wat mevrouw Idrissi zei. Ik herhaal nogmaals: het decretaal vastleggen van de verplichting een openbare bibliotheek te hebben, staat volledig los van subsidies. Het was vroeger en het is met het huidige decreet dus niet zo dat je automatisch subsidies kreeg omdat je een bibliotheek hebt. Je kreeg enkel subsidies als je je verbond tot die beleidsprioriteiten. Je moest dus al heel veel meer doen. Het ene hangt niet noodzakelijk vast aan het andere. Mijnheer Caron, dat lijkt me toch wel een belangrijke nuance.

De heer Bart Caron (Groen): Men mag die historische context natuurlijk niet veronachtzamen. Dit deed me de hele tijd aan Alessandro Baricco denken. Die heeft over dat thema ook veel gepubliceerd. Dan ging het niet over het boek, maar over de vraag of de digitale ontwikkelingen in de samenleving eigenlijk een vorm van barbarij worden. Dat is ook de discussie over het halfvolle en het halflege glas.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de aan hem gerichte open brief van de erkende sociaal-culturele bewegingen – 1021 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, geachte leden, 29 erkende en positief beoordeelde socioculturele bewegingen hebben financiële behoefteplannen ingediend. Minister, ze hebben dat moment aangegrepen om zich in een open brief tot u te richten, en waarschijnlijk ook tot de rest van Vlaanderen. Dit stond overall gepubliceerd. Aan de ene kant geven ze een kritische beschouwing over het verleden, aan de andere kant doen ze ook een oproep om meer te investeren in deze bewegingen. Ze hebben ook een aantal aanbevelingen voor u. Zo vragen ze u onder andere om de decretale minimumsubsidie te respecteren, om perspectief te creëren en om extra financiële ruimte te creëren voor de erkenning van nieuwe collega's. Die vraag naar extra financiële ruimte komen we nog een paar keer tegen.

In de vorige legislatuur hebben die bewegingen minder subsidies ontvangen dan werd voorgesteld door de bevoegde adviescommissie. De decretale

minimumsubsidie bedraagt minimaal 111.500 euro. Toen ook al moest men binnen de perken blijven van de beschikbare kredieten. Omdat de Vlaamse overheid vanaf 2010 de tering naar de nering heeft moeten zetten, werd aan ongeveer de helft van de bewegingen een lager subsidiebedrag dan het minimumbedrag toegekend voor de periode 2011-2015.

Nu zijn we aanbeland in 2015, en in 2015 zijn geen bijkomende besparingen opgelegd aan de bewegingen binnen die socioculturele sector. Minister, u hebt daarover het volgende gezegd. Ik citeer: "Op de middelen voor de bewegingen bespaart de minister niet, om twee redenen: hij wil de maatschappelijke activeringskracht behouden en verder stimuleren; er wordt nu al een aantal bewegingen gesubsidieerd onder de (...) grens van 111.000 euro. Verder besparen op deze middelen zou de levensvatbaarheid in het gedrang brengen van organisaties die goed werk verrichten rond onder meer kansengroepen."

In het regeerakkoord staat er ook een passage over sociocultureel werk. Ik zal die nu niet voorlezen.

Minister, hebben nieuwe bewegingen een aanvraag tot erkenning en subsidiëring als socioculturele beweging ingediend? Zo ja, om hoeveel bewegingen gaat het hier? Het zou me verwonderen, mocht er in deze beleidsperiode meer budget zijn dan in de voorbije beleidsperiode. Is het in die optiek niet raadzaam dat we voor de aankomende beleidsperiode onze selectie scherper maken? Dat betekent dat we ter zake meer duidelijke keuzes maken teneinde de levensvatbaarheid van de geselecteerde bewegingen te kunnen bestendigen of bewerkstelligen. De bewegingen vragen u om werk te maken van een bewegingsvol Vlaanderen. Dat moeten we altijd samen zien met de bepalingen uit het regeerakkoord. Op welke manier zult u, rekening houdend met die bepalingen van het regeerakkoord, werk maken van een bewegingsvol Vlaanderen?

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Voorzitter, uiteraard hebben ook wij de brief gekregen, zoals iedereen. Ik zal daar dan ook niet verder uit citeren. Ik zal ook helemaal niet ingaan op de budgettaire kwesties, want die kennen we allemaal. Dat zou niet correct zijn, lijkt me. Minister, ik wil er echter wel één element uit halen. Ik denk ook wel dat we die bekommernis op zich wel delen. Dan gaat het over de vraag dat u perspectief zou creëren voor een bewegingsvol Vlaanderen. Dat is een boodschap die ik heel graag wil meenemen. Ik wil dan ook u, maar eigenlijk ook de collega's, uitnodigen om inderdaad na te denken over de vraag hoe we daartoe kunnen komen. Uiteraard heeft dat te maken met de levensvatbaarheid en met criteria, zoals de heer Meremans aanhaalde, maar dat zijn eigenlijk allemaal dingen die we zelf in de hand hebben. De vraag hoe we daarin kunnen slagen, ligt vandaag op tafel. Ik denk dat we daar allemaal ondertussen wel over aan het nadenken zijn. Het regeerakkoord was heel duidelijk, uw beleidsnota ook. Vooral die boodschap moeten we mee in overweging nemen. Ook die uitgestoken hand van de sector wil ik in ieder geval graag aannemen. Ik wil dat hier ook doorspelen.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp.a): Het is een beetje een vreemde situatie dat partijen die mee in de regering zitten en die mee beslissingen hebben genomen en mee een aantal keuzes maken, hier in de commissie komen zeggen dat er een perspectief moet worden gecreëerd voor een bewegingsvol Vlaanderen. Zo kom je natuurlijk wel terecht in een vicieuze cirkel. Want hoe komt men tot een bewegingsvol Vlaanderen? Dat begint al met een financiële impuls, door de afspraken die zijn gemaakt, de decretale minimumsubsidies, te honoreren. Hoe komt men tot een bewegingsvol Vlaanderen? Door de adviezen die door de aangestelde adviescommissie zijn verstrekt, mee te honoreren. Hoe komt men

tot een bewegingsvol Vlaanderen? Door extra financiële ruimte te maken voor de erkenning van nieuwe bewegingen.

Dit is een beetje een vicieuze cirkeldiscussie. Men moet deze sector ter harte nemen ondanks de financiële marge die we allemaal kennen. Minister, ik begrijp dat u van twee regeringspartijen de steun krijgt. Ik hoop dat ze dat niet alleen hier doen maar ook elders, waar de keuzes moeten worden gemaakt. Zo niet, is het alleen maar lippendienst.

De heer Bart Caron (Groen): Mijnheer Meremans, u stelt hier een selectievere aanpak van de beoordeling voor. Dat is uw keuze. Zo heb ik het begrepen. De taart mag niet in nog meer stukjes worden gesneden. *(Opmerkingen van de heer Marius Meremans)*

Ik antwoord niet, ik lees in uw woorden wat ik denk dat u bedoelt. We moeten de taart inderdaad niet in nog meer stukjes verdelen, dan wordt het helemaal onleefbaar. Het gaat om een deelsector van sociaal-cultureel werk met wel wat wind in de zeilen die altijd bijdraagt tot een innovatieve samenleving. Ik denk dat de minister mede daarom zo mild is geweest tijdens de vorige besparingsronde. Ik hoop dat er toch wat gevochten wordt, zoals mevrouw Bastiaens ook zegt, om ruimte te creëren om dat bewegingsvol Vlaanderen effectief te realiseren. Veel van die organisaties zitten al vijf jaar op hun tandvlees. Het zou niet goed zijn als daar nog eens vijf jaar bijkomt.

Mijnheer Meremans, u voelt zich persoonlijk aangesproken?

De heer Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, ik stel een vraag aan de minister. U kunt dan zeggen dat u zich aansluit bij die vraag, maar dan moet u dat ook zeggen. U kunt echter geen oordeel vallen of interpretatie geven als voorzitter zonder u aan te sluiten bij de vraag. Ik heb daar moeite mee. Ik stel een vraag en dan zegt u hoe mijn vraag moet worden geïnterpreteerd, los van de vraag of die interpretatie al dan niet correct is. U sluit zich aan of u sluit zich niet aan.

De heer Bart Caron (Groen): Ik sluit me aan bij uw vraag, maar met de opmerking.

Is het goed zo? Neen? Wat wilt u dan wel?

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, we vergeven het u door uw penibele gezondheidssituatie van het moment.

De voorzitter: Ik denk ook dat ik een nogal stevige verkoudheid heb.

Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Andermaal zal ik mijn rol als vredesduif moeten opnemen.

Mijnheer Meremans, organisaties konden volgens de decretale bepalingen en met het oog op de nieuwe beleidsperiode 2016-2020 een aanvraag tot erkenning als beweging indienen tot de deadline van 1 januari 2015. Welgeteld veertien organisaties maakten daarvan gebruik. In willekeurige volgorde gaat het om: Ouders van verongelukte kinderen (OVK), Labo vzw (organisatie voor sociale verandering), Oxfam Solidariteit, Miex (participatie van mensen met een beperking), ATD Vierde Wereld (beweging tegen armoede in Vlaanderen), Palestina Solidariteit, Autopia (vrijwilligersorganisatie rond duurzame mobiliteit), Vrouwenoverlegkomitee (VOK), de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), Touché (agressie-begeleiding), G&W met mijn excuses dat ik daar niet meer over kan zeggen, kliQ, CleanTechPunt (duurzame ontwikkeling inzake productie en consumptie), en LETS Vlaanderen (ruileconomie in Vlaanderen).

Het decreet bepaalt dat er per nieuwe beleidsperiode maximaal vijf nieuwe bewegingen kunnen worden erkend. Dat impliceert dus sowieso al een scherpe selectie. Zoals ik eerder stelde, zijn er dus veertien nieuwe aanvragen binnen maar vooraleer daarin een selectie te maken, wacht ik eerst het advies van de commissie af.

Hoe dan ook zal ik, zoals decretaal bepaald, voor 15 september beslissen over de eventuele nieuwe erkenningen. Elementen die daarbij kunnen meespelen zijn onder meer het vernieuwende karakter van de organisatie, de maatschappelijke relevantie van de initiatieven en de variatie die ze brengen binnen het al ruime landschap van de sociaal-culturele organisaties. Het klopt dat, zoals iedereen beseft, de middelen beperkt zijn, niet alleen omdat we rekening moeten houden met de nieuwe aanvragen tot erkenning maar ook omdat enerzijds de reeds erkende bewegingen hun financiële behoeftesplannen hebben ingediend met daarin veelal een vraag naar bijkomende middelen en anderzijds ook binnen de werksoorten 'verenigingen' en 'vormingsinstellingen' nieuwe organisaties een erkenningsaanvraag – voor 15 februari 2015 – kunnen indienen. In mijn beslissing zal ik met al deze elementen rekening moeten houden.

Ik vind het belangrijk om niet enkel de voortrekkersrol van sociaal-culturele bewegingen te benadrukken, maar ook te stimuleren. Zoals de bewegingen in hun open brief stellen, zijn ze immers een graadmeter voor een gezonde democratie en zorgen zij voor engagement en maatschappelijk debat. In die zin kan ik mij uiteraard vinden in de vraag van de sociaal-culturele bewegingen om werk te maken van een bewegingsvol Vlaanderen. De realisatie daarvan wordt vandaag de dag niet enkel bepaald door budgettaire elementen maar in sterke mate ook beknot door de beperkingen van het huidige decreet, een decreet waarbinnen weinig dynamiek mogelijk is.

Daarom wil ik, zoals in de beleidsnota Cultuur wordt aangegeven, werk maken van een nieuw beleidskader dat een dynamisch en stimulerend instrument is voor de hele sector van het sociaal-cultuur volwassenenwerk. Die oefening is in voorbereiding en vraagt tijd, omdat we dat ook in overleg met de sector en met u willen doen.

Op korte termijn zal ik effectief de erkenningen doen binnen het bestaande decretale kader. Het is duidelijk dat we op middellange termijn – binnen dit en twee jaar – voor een grotere uitdaging staan, maar wel een die, zoals mevrouw Bastiaens aangaf, perspectief geeft. Dat is wel degelijk de bedoeling.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, u moet mijn vraag in die context zien. Tuurlijk is iedereen voor een bewegingsvol Vlaanderen. Ik kan mij niet inbeelden dat iemand zou zeggen dat hij niet voor een bewegingsvol Vlaanderen is. Misschien zijn er wel enkelen in het halfrond, maar dan toch niet binnen de meerderheid.

Inderdaad, we kunnen zeggen dat nieuwe bewegingen een kans moeten krijgen, maar je hebt inderdaad slechts een bepaald financieel kader waarin je je moet bewegen. We kunnen dat erg vinden, maar het is de realiteit. Dat betekent dus ook, collega's, als we naar een herziening gaan van decreten rond de socio-culturele sector en bewegingen, dat we ons een aantal vragen moeten stellen. Om het allemaal leefbaar te houden en ervoor te zorgen dat die bewegingen kunnen bloeien en dat er nieuwe bewegingen kunnen zijn, denk ik dat we qua selectie moeten gaan kijken of we onze criteria niet scherper moeten afstellen. Ik heb geen zin in een bewegingsvol Vlaanderen waarbij iedereen wat kruimels heeft, maar eigenlijk niets meer kan doen. Dat kan ook niet de bedoeling zijn.

Ik zie dit als een schot voor de boeg. Het zal ons alleszins leiden tot het maken van keuzes. Daarvan moet iedereen zich bewust zijn. Ik weet dat iedereen aan de mouwen van iedereen hangt. Dat begrijp ik ook wel. Zoals ik al zei, moeten er keuzes worden gemaakt. We zullen daar op termijn over praten. We zullen zeker met een aantal voorstellen voor de pinnen komen.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Ik wil graag een aanvulling geven bij de laatste opmerking van de heer Meremans. Ik ben het met u eens dat we in het denkproces dat we nu doen, moeten nadenken over hoe we ruimte kunnen maken voor nieuwe verenigingen, nieuwe bewegingen enzovoort. Dat klopt. Ook ben ik het met u eens dat we moeten opletten dat we geen kruimels uitdelen, al vind ik het woord 'kruimels' misschien verkeerd gekozen. Ik denk dat de subsidies en toelages die we op dit moment geven meer zijn dan kruimels. Dat mogen we toch wel zeggen. Ik hoop ook dat dat zo blijft in de toekomst.

In die denkoefening zullen we ook plaats moeten maken voor de talloze verenigingen en vrijwilligers die op dit moment actief zijn en heel hard zoekende zijn naar hun eigen toekomst, naar hoe ze die vorm kunnen geven en hoe ze de meerwaarde die ze in het verleden hebben aangetoond, ook in de toekomst kunnen blijven hebben. Die aanvulling is wat mij betreft toch nog wel op zijn plaats.

De heer Bart Caron (Groen): Ik sluit graag aan bij de vraag van de heer Meremans. Ik kijk met belangstelling uit naar de oefening die er komt binnen dit en twee jaar. Ik ben het er principiële mee eens dat die oefening moet gebeuren.

Je kunt een bestemming via vele wegen bereiken. Het sociaal-cultuur werk spoort thematisch erg breed en komt daardoor vaak op terreinen van sectorale bevoegdheden, die evengoed bij andere departementen en ministers thuishoren, maar toch als bewegingen in het sociaal-cultureel werk worden gesubsidieerd. Er is een moeilijke balans tussen de breedte van het sociaal-cultureel werk waarvan de werkwijze, het collectieve, het dynamische het label sociaal-cultureel werk doet opkleven en anderzijds het sectorale, waardoor het sociaal-cultureel werk vaak wordt gepercipieerd als iets waar altijd wel geld te halen is als je het elders niet vindt. Het heeft dan een vuilbak- of overschotfunctie.

Dat vind ik een heel moeilijke oefening. Je kunt dat over de bewegingen zeggen, maar ook over de vormingsinstellingen. Vormingen voor personen met een handicap, is dat dan welzijnsbeleid of sociaal-cultureel werk? Dat soort oefening. Ik pleit wat dat betreft voor een breed sociaal-cultureel werk en selectiviteit waar het moet en waar het nuttig is.

We kunnen die discussie later voeren. Het is een heel moeilijke kwestie in deze samenleving waar dat steeds meer op scherp wordt gezet, ook door de actoren in het veld zelf.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp·a): Minister, ik denk dat u voldoende huiswerk hebt gekregen, niet alleen door de open brief van de bewegingen, maar ook door de verschillende betogen hier, van de collega's en van mezelf. Ik hoop dan ook dat er, zoals ik daarstraks heb gezegd, niet alleen hier steun is vanuit de meerderheid, maar dat het debat ook zal worden gevoerd daar waar het moet worden gevoerd en waar de beslissingen zullen worden genomen. Ik hoop dat u zult wikken en wegen en uiteindelijk tot een zeer wijze beslissing zult komen voor deze bewegingen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.